

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА:
ІНСТРУМЕНТИ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА
ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Український державний університет науки і технологій**

**ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА:
ІНСТРУМЕНТИ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА
ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник наукових праць
за матеріалами Всеукраїнської інтернет-конференції
1-2 березня 2024 р.**

(Лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» №21/08-57 від 12.01.2024 р.)

Дніпро
2024

Організатори конференції:

кафедра економічної інформатики

Українського державного університету науки і технологій;

Університет імені Альфреда Нобеля;

Національний університет «Запорізька політехніка»

Склад редакційної групи:

Л.М. Савчук, Л.М. Бандоріна, Л.І. Лозовська, К.О. Удачина

Економічна кібернетика: інструменти і методи дослідження та організації економічних процесів : збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської інтернет-конференції, м. Дніпро, 1-2 березня 2024 р. Дніпро : УДУНТ, 2024. 219 с.

Збірник наукових статей за матеріалами Всеукраїнської інтернет-конференції, присвяченої вивченню, розробці та використанню інструментів і методів дослідження та організації економічних процесів, науково-практичному опрацюванню результативного застосування сучасних комп'ютерних технологій та вирішенню проблем управління соціально-економічними системами.

Матеріали збірника будуть корисними науковцям, аспірантам, що займаються дослідженнями проблем у сфері економіко-математичного моделювання, розробки та використання комп'ютерних систем та інформаційних технологій в бізнесі, а також практичним працівникам.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за дотримання норм авторського права, за зміст і достовірність матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

КОМП'ЮТЕРНІ СИСТЕМИ, ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ХМАРНІ ОБЧИСЛЕННЯ В ОСВІТІ, НАУЦІ, ТЕХНІЦІ ТА ЕКОНОМІЦІ

Бандоріна Л. М., Климкович Т.О., Хрущова О.В. КОНЦЕПЦІЯ УДОСКОНАЛЕННЯ МОДУЛЮ УПРАВЛІННЯ АСОТИМЕНТОМ ТОВАРІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ МАРКЕТИНГОВОЇ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	6
Жуковський Д.М. ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ МАШИННОГО НАВЧАННЯ У АНАЛІТИЦІ ПОКАЗНИКІВ ВЕБ-РЕСУРСІВ	13
Levkovets N.P. DIGITAL TECHNOLOGIES IN CASH ACCOUNTING AT THE ENTERPRISE	19
Лозовська Л.І., Терещенко Е.В. РОЗРОБКА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ КОМБІНАЦІЇ РЕСУРСІВ В УМОВАХ РИЗИКУ НЕДОПОСТАВКИ	24
Monia A.G., Vychkova D.M. COMPARATIVE MATHEMATICAL ANALYSIS OF TRANSMISSION AND AXIAL DISC BRAKES	32
Нетикша К., Лебідь О. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТА «ІНФОРМАТИКА» У СТАРШИХ КЛАСАХ	38
Усенко М.П., Бандоріна Л.М. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕСУ КРІЗЬ ПРИЗМУ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	43

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ І РОЗРОБКИ ПРИКЛАДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Будяков Г.В. ТЕОРІЇ СТАНОВЛЕННЯ ІТ-АУТСОРСИНГУ	50
Лубенець Д.Є., Коряшкіна Л.С. ВИКОРИСТАННЯ GIS ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ РОЗВ'ЯЗАННІ ОПТИМІЗАЦІЙНИХ ЗАДАЧ ГУМАНІТАРНОЇ ЛОГІСТИКИ	55
Підгорна К.Д., Удачина К.О., Підгорний В.О. ОГЛЯД ІСНУЮЧИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЛЯ ОПТИМАЛЬНОГО РОЗКРОЮ МАТЕРІАЛУ: АНАЛІЗ ПЕРЕВАГ ТА НЕДОЛІКІВ	61
Савчук Р.В., Кошевий М.В. КРИТИЧНИЙ ОГЛЯД ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ БІЗНЕС АНАЛІЗУ	70
Ярмоленко Л.І., Байматов Р.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ЗА ДОПОМОГОЮ ІМІТАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ	75

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ

Андрос С.В. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК СИСТЕМИ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	85
Бандоріна Л.М., Жмуренко В.Г., Завгородній К.О., Завгородня О.О. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	90
Бушуєв М.Б., Петренко В.О., Фонарьова Т.А. НАПРЯМИ ІНВЕСТИЦІЙ В ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА З НАДАННЯ ІНЖИНІРИНГОВИХ ПОСЛУГ	95
Nilorme T. MANAGEMENT OF ENERGY EFFICIENCY PROJECTS AT ENTERPRISES..	100

Гогунська О.А., Захарченко П.В. СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ТА МОДЕЛІ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПРИМОРСЬКИХ ДЕСТИНАЦІЙ	105
Калініченко З.Д. ОСТАННІ ТЕНДЕНЦІЇ У РЕФОРМАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	110
Калініченко З.Д., Пестрецова Р.Я. ПОЗИЦІЇ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНИХ РЕЙТИНГАХ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПРИСКОРЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ	118
Kanishchev I., Lozovska L. OVERVIEW OF THE CURRENT STATE OF DIGITALIZATION OF EDUCATIONAL ASSETS IN THE CONDITIONS OF THE NEW ECONOMY	127
Лебедева В.К., Джигайло А.О. ЕЛЕКТРОННА ТОРГІВЛЯ ТА АНАЛІЗ НОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ В ТЕХНОЛОГІЯХ ПРОДАЖ	133
Лебедева В.К., Шашков Р.О. СУТНІСТЬ, ЦІЛІ, ФУНКЦІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ ЯК ЧИННИКА РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ	142
Леонідов І.Л. ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ПРИВЛАСНЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОГО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПРОДУКТУ: ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ	151
Литвинов Д.В., Топоркова О.А. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ	166
Ляховська О.В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ У УМОВАХ ВІЙНИ	173
Савчук Л.М., Долгушин І.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ПИТАНЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ДАНИХ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	178
Савчук Л.М., Мандрика Т.П., Ковальчук Є.В. ПРОБЛЕМИ РОЗРОБКИ І ВИКОРИСТАННЯ ПОВЕДІНКОВИХ СТРАТЕГІЙ ІТ-БІЗНЕСУ	183
Савчук Л.М., Олексієнко Є.В. ОГЛЯД І КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ МОДЕЛЕЙ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	188
Савчук Л.М., Удачина К.О., Булденко В.А. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ РЕЙТИНГОВОГО ОЦІНЮВАННЯ ПІДСИСТЕМ ПІДПРИЄМСТВА	193
Solomennyi O. EXPERT ASSESSMENTS AS A METHOD OF DETERMINING THE EFFICIENCY OF INTELLECTUAL AND INNOVATIVE TECHNOLOGIES	203
Ус С.А., Тимошенко Л.В. УПРАВЛІННЯ ТОРГОВЕЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ НА ОСНОВІ КОГНІТИВНОГО МОДЕЛЮВАННЯ	208
Циплаков А.І., Топоркова О.А. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ	213

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

Литвинов Д.В., магістрант

Топоркова О.А.

кандидат економічних наук, доцент

доцент кафедри фінансів, обліку та психології

Український державний університет науки і технологій

м. Дніпро, Україна

Анотація. Досліджено питання здійснення податкового контролю в Україні. Особливу увагу приділено проблемі низької ефективності податкового адміністрування. Наголошено на необхідності гармонізації відносин між органами податкового контролю і платниками податків. Запропоновано формувати механізм податкового контролю із застосуванням комплексного підходу: не лише з позиції реформування податкової системи та законодавства в сфері оподаткування, а й з точки зору адміністрування та доступності фінансової інформації про платників податків.

Ключові слова: *податкові платежі, адміністрування, контроль, перевірка, порушення, фінансова дисципліна.*

Постановка проблеми. Для виконання планових показників з наповнення бюджетів усіх рівнів державі потрібні фінансові ресурси. Особливо гостро це питання постало під час дії воєнного стану, коли в Україні чимала кількість підприємств була змушена тимчасово призупинити роботу, в тому числі в тих містах, селах, де така робота виявилася взагалі неможливою через жорсткі військові дії країни-агресора – Російської Федерації. Враховуючи те, що основну частину грошових надходжень до державного бюджету забезпечують податкові платежі, все більш актуальною стає проблема фінансової ефективності процесу оподаткування, подолання якої є основною метою податкового адміністрування.

Ефективне функціонування податкової сфери неможливе без єдиного механізму податкового контролю, важливою умовою дієвості якого є його достатньо повна та чітка регламентація (процес встановлення певних норм і правил).

Успішна організація податкового контролю за своєчасністю сплати і правильністю нарахування податкових платежів здатна забезпечити розв'язання важливого завдання у сфері бюджетної політики України – наповнення дохідної частини Державного бюджету та місцевих бюджетів, що особливо актуально під час фінансової кризи і зростання бюджетного дефіциту.

Виклад основного матеріалу. Податковий контроль як складова частина державного управління економікою має певну специфіку практики застосування і цільову спрямованість, що відрізняє його від інших видів контролю. Він проводиться шляхом застосування науково обґрунтованих методів встановлення ступеня відповідності практичних аспектів оподаткування положенням розробленої державою податкової політики [1, с. 26].

Досліджуючи підходи до здійснення податкового контролю, можна стверджувати, що це не просто контрольні заходи у вигляді перевірки; це ціла система спостережень за платниками та моніторингу їх діяльності та діяльності фінансових і податкових агентів. Метою такого спостереження є всебічна оцінка діяльності усіх суб'єктів податкової роботи. Контролюючі органи перевіряються на предмет дотримання законодавчих вимог щодо правил реєстрації та взяття на облік платників податків, а суб'єкти господарювання – з точки зору легітимності господарської та фінансової діяльності, повноти відображення в обліку здійснених операцій, правильності обчислення об'єкта оподаткування, визначення податкових зобов'язань і декларування платежів тощо [2, с. 120].

Переважає більшість вітчизняних підприємств порушують податкове законодавство. Згідно з офіційними даними Державної податкової служби, щорічні втрати від ухилення сплати податків сягають щонайменше 7,7 млрд. доларів США або 282 млрд. грн. на рік. Незалежні експерти також зазначають

схожий діапазон на рівні 200-300 млрд. грн. на рік [3]. Значна частка цих порушень припадає саме на ухилення від оподаткування і пов'язана, насамперед, з недосконалістю податкового законодавства, низькою кваліфікацією суб'єктів податкової роботи, складністю податкових нормативних актів та постійними змінами в них. Аналіз показників діяльності податкової служби дозволив виокремити низку причин низької ефективності податкового адміністрування, які значною мірою обумовлюють ухилення від оподаткування:

- недосконале та непрозоре податкове законодавство, завищені податкові ставки порівняно з іншими країнами, неповне правове врегулювання оподаткування окремих господарських операцій;
- відсутність детальної регламентації порядку проведення податкових перевірок та оформлення їх результатів;
- відсутність затвердженої методології податкового обліку, такої, яка була б визначена Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- вихід за межі своєї компетенції інспекторів, який проявляється у невиконанні відомчих наказів стосовно відображення в акті перевірки лише обґрунтованих даних без суб'єктивних припущень, які не мають підтверджених доказів та різного роду висновків щодо дій посадових осіб підприємств;
- відсутність або непрофесійність юридичного супроводу суб'єктів господарювання щодо питань оподаткування [4].

Україні притаманні два негативні фактори у сфері оподаткування та податкового контролю: завищений фіскальний тиск з боку контролюючих органів, і, доволі низька фінансова дисципліна з боку платників через недосконалу законодавчу базу.

Одним із основних факторів, що негативно позначаються на результативності податкового адміністрування, а відповідно й на наповненні бюджету, протягом тривалого періоду залишається таке явище, як ухилення від сплати податкових зобов'язань. Як свідчить практика, адміністрування встановлених законодавством України податків і зборів, конституційний

обов'язок платників податків щодо повної і своєчасної сплати податкових платежів виконується не добросовісно, не завжди і не усіма суб'єктами оподаткування.

Найпопулярнішими різновидами уникнути (або звести до мінімуму) витрати на оподаткування є способи, який полягає в умисному ухиленні від оподаткування шляхом мінімізації податкових зобов'язань з таких податків, як: податок на додану вартість та податок на прибуток, шляхом підроблення первинних документів за неіснуючими фінансово-господарськими операціями, перерахування виручки на рахунки фіктивних фірм, які не сплачують податки або не повертають виручку на рахунок підприємства, шляхом відпуску товарів без попередньої оплати. Зазначені дії платників податків та так званих «центрів мінімізації» податкових зобов'язань привертають увагу правоохоронних органів, де у свою чергу виникають умови прояву корупційних ризиків шляхом тиску на бізнес, що викликає обурення з боку більшості платників, які сумлінно сплачують податки.

Уникнення державного контролю за результатами фінансово-господарської діяльності підприємницьких структур, що переростає в тіньову економіку або нелегальний бізнес, також є одним з різновидів ухилення від сплати податків.

Наразі, першочерговим завданням є вдосконалення та розвиток податкової системи України для інтеграції в європейське співтовариство. Основна мета цього етапу полягає в тому, щоб збільшити кількість платників податків, які добровільно сплачують податки. Фіскальні органи повинні не лише здійснювати контрольну функцію та запроваджувати штрафні санкції, а й відігравати певну роль у сприянні економічній і фінансовій стабільності. Податковий контроль має бути пріоритетним у здійсненні заходів превентивного контролю, які попереджають порушення податкового законодавства та мають превентивну дію. Збільшення віддачі платників податків через суспільні блага необхідне для добровільної сплати ними податків. Платники податків повинні знати: на які суспільні потреби держава

спрямовує кошти, отримані від сплати суб'єктами господарювання податків і зборів.

Також важливо зазначити, що в процесі податкових реформ значна увага в удосконаленні механізмів оподаткування приділяється інформатизації процесів оподаткування. На сьогоднішній день більшість країн світу повністю завершили запровадження систем електронного декларування та сплати податкових зобов'язань. Результатом таких реформ стало зниження середньої загальної ставки оподаткування, зменшення кількості податкових платежів протягом звітного періоду, скорочення витрат часу на виконання вимог податкового законодавства. Усе вищезазначене дозволило середньостатистичній компанії світу сплачувати податки за середньою загальною ставкою оподаткування в розмірі 40,8%, здійснювати близько двадцяти п'яти податкових платежів на рік, витратити при цьому понад 250 годин робочого часу на виконання вимог податкового законодавства [4].

Останніми роками в світовій практиці активно застосовується такий спосіб здійснення податкового контролю, як горизонтальний податковий моніторинг, який є якісно новим рівнем взаємодії між платниками податків (переважно «великими») і контролюючими органами, тому механізм його дії заснований на попередженні порушень податкового законодавства, а не на ліквідації їх наслідків та притягненні до відповідальності [5, с. 246].

Горизонтальний податковий моніторинг – це «нова форма податкового контролю, яка передбачає надання платником податків прямого доступу податковому органу до своїх облікових систем в обмін на звільнення від традиційних контрольних заходів. У економічній літературі та практиці податкового контролю в зарубіжних країнах застосовується термін не податковий моніторинг, а «горизонтальний моніторинг». В сучасному світі «горизонтальний моніторинг» кваліфікують, як один із видів альтернативних способів попередження та розв'язання податкових спорів *Alternative dispute resolution (ADR)*, який застосовується вже близько у 30 країн світу і ґрунтується на принципах довіри, прозорості та взаємовигідної співпраці» [6, с. 147].

На сучасному етапі в Україні не досягнуто належної гармонізації відносин між органами податкового контролю і платниками податків щодо співпраці та взаєморозуміння. Як наслідок, має місце певна недовіра як підприємницьких структур, так і громадян до контролюючих органів та системи податкового контролю в цілому. Більшість сучасних вітчизняних дослідників є одностайними в думці стосовно того, що «платникам податків державою має бути забезпечено ефективне використання фондів мобілізованих коштів, що, в свою чергу, вимагає прозорості та підзвітності органів влади і місцевого самоврядування щодо розподілу та витрачання податкових надходжень» [4].

Виявлення та запобігання ухиленню від сплати податків вимагає більших зусиль, ніж просто аналіз податкових декларацій суб'єктів господарювання. Зазначена проблема потребує ґрунтовного аналізу фінансової звітності та транзакцій фізичних і юридичних осіб для правильної оцінки їх податкових зобов'язань [3].

Таким чином, удосконалення податкового контролю варто розглядати не лише з позиції реформування податкової системи та законодавства в сфері оподаткування, а й з точки зору адміністрування та доступності фінансової інформації про платників податків. Також ключовими аспектами зменшення масштабів ухилення від сплати податків вважаємо:

- удосконалення методів податкового контролю шляхом використання інформаційних платформ і технологій із застосуванням ризик-орієнтованого підходу до відбору «підозрілих» платників для проведення документальних перевірок;
- виключення сприятливих умов отримання податкової вигоди від посередників з надання послуг мінімізації податкових зобов'язань;
- виключення умов розвитку корупційних ризиків з боку контролюючих органів шляхом ретельного відбору, при призначенні державних службовців на керівні посади у структурних підрозділах пріоритетних напрямів, з метою подальшого недопущення прийняття ними

рішень або участі у їх прийнятті, як що такі дії можуть бути обумовлені наявністю приватного інтересу.

Висновки. Отже, проблема недоотримання податкових надходжень до бюджету притаманна багатьом країнам світу, в тому числі й Україні. Вирішення цього питання потребує комплексного підходу в довгостроковій перспективі. Податкова реформа має бути всеохоплюючою і повинна включати такі заходи, як: раціональне зниження податкових ставок, справедливе розширення бази оподаткування, підвищення якості та ефективності податкового адміністрування, забезпечення справедливості податкової системи та адаптації її до норм ЄС, реформування пенсійної системи тощо. Усі зазначені заходи важливо спрямувати на підвищення ефективності та стабільності публічних фінансів як на рівні держави, так і на рівні окремих громад.

Перелік посилань:

1. Лагодієнко Н. В. та ін. Податковий контроль як умова ефективного функціонування податкової системи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 9-10. С. 24-29. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.9-10.24>

2. Алексєрова Ю. В., Бельдїй А. М. Податковий контроль як основний елемент податкової системи. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Секція «Економіка та управління підприємствами»*. 2018. № 3(14). С. 118-123.

3. Застосування непрямих методів податкового контролю в Україні. URL: <https://ces.org.ua/policy-brief-indirect-methods-of-tax-control/>

4. Андрющенко І. Є., Шаповал С. С. Податковий контроль в системі протидії ухиленню від оподаткування. *Ефективна економіка*. №7. 2017. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5691>

5. Овчаренко А. С. Горизонтальний податковий моніторинг як прогресивний спосіб здійснення податкового контролю: перспективи запровадження в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. №8. С. 246-249. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-8/55>

6. Пухальський В. В. Горизонтальний податковий моніторинг як напрям удосконалення податкового контролю. *Молодий вчений*. 2021. №5(93). С. 146-151. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-5-93-28>

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА:
ІНСТРУМЕНТИ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА
ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ**

Збірник наукових праць
за матеріалами Всеукраїнської інтернет-конференції
1-2 березня 2024 р.

Відповідальний редактор Л.І. Лозовська
Комп'ютерна верстка Л.В. Мала

Український державний університет науки і технологій

2023